

Återkallelse och tillägg av efterlevandeskydd till premiepension

Pensionsmyndighetens ställningstagande

- Ett beviljat efterlevandeskydd kan återkallas fram till att pensionstiden börjar. Inom samma tid har en pensionssökande även möjlighet att lägga till ett efterlevandeskydd även om det inte har omfattats av den ursprungliga pensionsansökan. Pensionstiden börjar vid ingången av den första månad för vilken premiepension ska lämnas och då börjar normalt även ett beviljat efterlevandeskydd att gälla. I de situationer då pensionstagaren ansöker om efterlevandeskydd p.g.a. att hen gift sig eller blivit sambo efter att pensionstiden har börjat gäller efterlevandeskyddet från och med ingången av den första månad som efterlevandeskyddet har beviljats för. Efterlevandeskyddet kan då återkallas fram till den tidpunkten.
- Detta rättsliga ställningstagande ska tillämpas omedelbart och ersätter PRS 2016:1.

Bakgrund

I januari 2016 har Kammarrätten i Stockholm¹ efter Pensionsmyndighetens överklagande avgjort ett mål om återkallelse av efterlevandeskydd där förvaltningsrätten hade ändrat Pensionsmyndighetens beslut.

Kammarrätten avslag Pensionsmyndighetens överklagande och fann att bestämmelserna om efterlevandeskydd under pensionstiden är tydliga – efterlevandeskyddet *under pensionstiden* [KR:s kurs.] kan endast sägas upp om pensionspararens förhållande upphör på grund av skilsmässa eller på annat sätt upplöses och att det motsatsvis innebär att det inte är möjligt att på annan grund ändra eller återkalla efterlevandeskyddet. I målet hade dock pensionspararen begärt omprövning av pensionsbeslutet *innan* pensionen började betalas ut och innan efterlevandeskyddet började gälla. Kammarrätten ansåg det rimligt att en pensionsparare kan återkalla sin ansökan om efterlevandeskydd innan pensionstiden inträtt och efterlevandeskyddet börjat gälla samt att detta varken strider mot gällande bestämmelser eller mot lagstiftarens intentioner.

Pensionsmyndigheten har inte överklagat kammarrättens dom och lämnar därför detta rättsliga ställningstagande för att styra den fortsatta handläggningen i den aktuella typen av ärenden.

Pensionsmyndigheten har tidigare, i de fall då premiepension redan har beslutats, med eller utan efterlevandeskydd, inte medgett att efterlevandeskyddet får återkallas och inte heller att ett efterlevandeskydd får läggas till. Detta har gällt oavsett om återkallelsen eller begäran om tillägg har gjorts före eller efter den tidpunkt då pensionsuttaget har påbörjats. Pensionsmyndigheten har motiverat sin ståndpunkt med

¹ Dom den 7 januari 2016 i mål nr 7540-15

hänvisning till dels att pensionstagaren inte längre kan ändra sin ansökan efter att beslut har meddelats, dels att en ansökan om efterlevandeskydd ska göras samtidigt med den första ansökan om premiepension och därför inte heller kan återkallas².

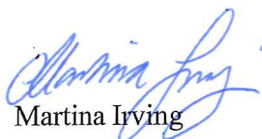
Skälen för ställningstagandet

Pensionsmyndigheten anser numera, i likhet med kammarrätten, att det inte finns några hinder i gällande lagstiftning mot att återkalla en ansökan om efterlevandeskydd till premiepension fram till pensionstiden börjar. Pensionsmyndigheten anser även att det innan pensionstiden har börjat är möjligt att lägga till ett efterlevandeskydd till premiepension. Pensionstiden börjar vid ingången av den första månad för vilken premiepensionen lämnas.

Detta rättsliga ställningstagande har beslutats av enhetschef Martina Irving efter föredragning av jurist Hanna Johansson.

Beslutet har föregåtts av beredning med analysavdelningen, utvecklingsavdelningen, administrativa avdelningen, kommunikationsavdelningen, fondtorgsavdelningen, IT-avdelningen och produktionsavdelningen.

Martina Irving

---

² Enligt 91 kap. 3 § första stycket socialförsäkringsbalken (SFB) ska en ansökan om efterlevandeskydd under pensionstiden göras samtidigt med att pensionsspararen första gången begär att få ut premiepension.

Om pensionsspararen har beviljats premiepension utan ansökan får ansökan om efterlevandeskydd göras inom två månader från Pensionsmyndighetens beslut om pension (andra stycket).

Om pensionsspararen senare gifter sig eller inleder ett samboförhållande får ansökan göras inom tre månader från det att äktenskapet ingicks eller samboförhållandet inleddes. Detta gäller dock inte om pensionsspararen var gift eller sambo med samma person när spararen första gången begärde att få ut premiepension (tredje stycket).

Enligt 91 kap. 7 § SFB börjar, i fall som avses i 3 § första och andra styckena, efterlevandeskyddet att gälla vid ingången av den första månad för vilken premiepension ska lämnas till pensionsspararen. I fall som avses i 3 § tredje stycket börjar efterlevandeskyddet gälla vid det första månadskiftet ett år efter det att ansökan kom in till Pensionsmyndigheten.